

Spadkobiercy też dostaną ekwiwalent urlopowy

WOKANDA

Śmierć pracownika nie zwalnia pracodawcy z obowiązku wypłaty należnego mu ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Prawo unijne wyklucza występowanie w krajach członkowskich ustaw lub praktyk, które odbierają prawo do płatnego urlopu, nie przyznając jednocześnie ekwiwalentu pieniężnego za zaległy urlop, w przypadku wygaśnięcia stosunku pracy z powodu zgonu pracownika.

Tak orzekł Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z 12 czerwca 2014 r. (C-118/13).

Stan faktyczny

Z powodu długotrwałej choroby i nieobecności w pracy pracownik miał ponad 140 dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego. Po jego śmierci wdowa wystąpiła przeciwko pracodawcy z pozwem o zapłatę ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane przez męża dni wypoczynku.

Rozstrzygnięcie

Sprawę rozpoznawały niemieckie sądy krajowe. Sąd I instancji oddalił pozew, ponieważ zgodnie z prawem niemieckim prawo do ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy nie powstaje w przypadku zakończenia stosunku pracy z powodu śmierci pracownika. Sąd II instancji powziął jednak wątpliwość, czy taki przepis prawa krajowego, odmawiający ekwiwalentu w przypadku zgonu podwładnego, jest zgodny z prawem unijnym. Skierował w tej sprawie zapytanie do Trybunału Sprawiedliwości UE.

Trybunał orzekł, że mimo zakończenia stosunku pracy z powodu śmierci pracownika pracodawca nadal jest zobowiązany do wypłaty na jego rzecz (a konkretnie - na rzecz jego spadkobierców) ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Przepisy krajowe przewidujące odmienne uregulowanie tej kwestii i wyłączające prawo do tego świadczenia w przypadku zgonu zatrudnionego są niezgodne z prawem unijnym. ■

+ZDANIEM EKSPERTA

Robert Stępień

aplikant radcowski,
prawnik w kancelarii **Raczkowski i Wspólnicy**

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości UE prawo każdego pracownika do corocznego płatnego urlopu należy uważać za zasadę socjalnego prawa unijnego o szczególnym znaczeniu, od której nie może być odstępstw. Dlatego w sytuacji, gdy stosunek pracy ustaje, a tym samym faktyczne skorzystanie z wypoczynku w naturze nie jest możliwe, pracownik ma prawo do ekwiwalentu pieniężnego, aby nie pozbawiać go prawa do urlopu (choćby w formie pieniężnej). Na tej podstawie Trybunał wysnuwa wniosek, że prawo unijne stoi na przeszkodzie przepisom i praktykom krajowym, które przewidują brak wypłaty ekwiwalentu urlopowego w razie ustania stosunku pracy. Dotyczy to w szczególności sytuacji, gdy powodem jest śmierć pracownika. Gdyby uznać inaczej, prowadziłoby to do sytuacji, że niespodziewane zdarzenie, pozostające poza kontrolą pracownika czy pracodawcy, wiązałoby się z całkowitą utratą prawa do urlopu wypoczynkowego z mocą wsteczną. Taka sytuacja jest nie do zaakceptowania, również z punktu widzenia zasady ochrony praw nabytych. Polskie prawo jest zgodne z wytycznymi wynikającymi z prawa unijnego oraz z komentowanego wyroku Trybunału. W razie śmierci pracownika ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy należy się członkom rodziny zmarłego uprawnionym do uzyskania po nim renty rodzinnej (art. 63¹ § 2 k.p.). Przy braku takich osób prawa te wchodzi do spadku. ■

